

Evropský panel občanů pro mobilitu ve vzdělávání

Informační soubor

#LearningMobilityEU

O této sadě

Vítejte v evropském občanském panelu věnovaném mobilitě ve vzdělávání!

Nejprve bychom vám rádi poděkovali, že jste souhlasili s účastí v tomto procesu. Spolu se 149 dalšími občany z celé Evropské unie se chystáte na skutečné dobrodružství, proces rozhodování občanů zaměřený na mobilitu ve vzdělávání.

Abychom vám pomohli tento proces lépe pochopit, rozdělili jsme tuto informační sadu do pěti částí:

- 1. PŘEDSTAVENÍ NOVÉ GENERACE OBČANSKÝCH ROZHODOVACÍCH PANELŮ EU** 4
Občanské panely jsou demokratickou inovací, která staví občany do centra veřejné politiky. V této části vám poskytneme stručný přehled o tom, jak takové procesy fungují.
- 2. POVĚŘENÍ: NA ČEM BUDU PRACOVAT?** 6
Evropská komise vás svolala, abyste splnili konkrétní úkol: zde je úkol, který máte splnit.
- 3. TÉMA: CO POTŘEBUJI VĚDĚT O MOBILITĚ VE VZDĚLÁVÁNÍ?** 8
Nemusíte být odborníkem ani se ním stát, abyste smysluplně přispěli k občanskému rozhodovacímu panelu, ale je důležité, abyste znali některé základní informace ohledně tohoto tématu. V této části se dozvíte něco o hlavních výzvách a příležitostech, které doprovázejí otázky mobility ve vzdělávání.
- 4. PRAKTICKÉ INFORMACE** 14
Doufáme, že vaše cestování a účast budou co nejplynulejší. Tato část se zabývá dopravou, ubytováním, dietami a dalšími praktickými otázkami, které je třeba zvážit.
- 5. KDO ORGANIZUJE TENTO PANEL?** 16
Je důležité, abyste věděli, které instituce a organizace jsou za tyto panely odpovědné.

1. Představení **nové generace** občanských rozhodovacích panelů EU

Co jsou evropské občanské panely?

Do občanských rozhodovacích panelů Evropské komise jsou náhodně vybráni občané ze všech 27 členských států EU, aby diskutovali o klíčových připravovaných návrzích na evropské úrovni. Na základě těchto nadnárodních interakcí občané předkládají doporučení, která Evropská komise zohlední při definování svých politických cílů a konkrétních politik.

V letech 2021–2022 svolala Evropská unie během konference o budoucnosti Evropy 4 panely. 800 náhodně vybraných občanů se zde sešlo ve čtyřech občanských rozhodovacích panelech EU, z nichž každý sestával ze tří zasedání. Účast-

níci se podělili (ve svém vlastním jazyce) o své názory a nápady na témata jako hospodářství, sociální spravedlnost, pracovní místa, vzdělávání, kultura, mládež, sport, digitální transformace, demokracie EU, hodnoty, bezpečnost, právní stát, změny klimatu, zdraví, migrace a role EU ve světě. Na konci panelů občané formulovali 178 doporučení, která později vyústila v 49 návrhů a více než 300 souvisejících opatření.

Nová generace občanských panelů

Evropské panely během konference byly průlomovým demokratickým cvičením na evropské úrovni, které postavilo občany do centra utváření budoucnosti Evropské unie.

Občané, kteří se konference zúčastnili, vyzvali k podobným, ale častějším příležitostem k účasti na tvorbě evropské politiky do budoucna. Předsedkyně Evropské komise Ursula von der Leyenová v reakci na to oznámila vytvoření nové generace občanských panelů, které by konzultovaly s náhodně vybranými občany některé klíčové návrhy na evropské úrovni. Občanské rozhodovací panely, které byly ústředním bodem konference (o budoucnosti Evropy), jsou nyní pravidelným prvkem našeho demokratického života, jak uvedla ve svém projevu o stavu Unie v září 2022.

Nová generace občanských rozhodovacích panelů si klade za cíl stavět na předchozích zkušenostech. Byly oznámeny tři nové panely, které se budou vždy setkávat na třech zasedáních. Tentokrát se budou občanské rozhodovací panely zabývat konkrétnějšími politickými tématy: plýtvání potravinami, virtuálními světy a mobilita v oblasti vzdělávání. Díky tlumočnickům budou účastníci moci komunikovat ve svých jazycích.

Jak fungují občanské rozhodovací panely?

Každý panel se skládá ze 150 náhodně vybraných občanů ze všech členských států EU, z nichž jedna třetina je mladší 26 let, aby zastupovali budoucí generace Evropy. Panel občanů kombinuje spolupráci v malých skupinách (sestavá-

jících z přibližně 12 osob) s prací na plenárním zasedání (všech 150 účastníků dohromady). Aby mohli členové panelu svou práci realizovat bude jim k dispozici facilitační tým. Tento tým je složen z odborníků a zaměřuje se na to, aby se práce ve skupině stala dynamičtější a aby z každého jednotlivce a skupiny jako celku vzešlo to nejlepší. Občanům rovněž poskytnou řadu nástrojů pro spolupráci a kolektivní rozhodování.

Je důležité, abyste jako člen panelu pochopili, že tento proces z vás nemá udělat odborníka na dané téma. Získáte ale základní znalosti o daném tématu a na základě vlastních hodnot a životních zkušeností budete schopni poskytnout doporučení.

Občanský panel pro mobilitu ve vzdělávání

Jak již víte, jste účastníkem panelu Mobilita ve vzdělávání. V tomto panelu se setkáte v rámci tří zasedání. Dvě zasedání se uskuteční osobně (v Bruselu) a jedno proběhne virtuálně (online):

- **1. zasedání:**
3.-5. března (osobně v Bruselu)
- **2. zasedání:**
24.-26. března (online)
- **3. zasedání:**
28.-30. dubna (osobně v Bruselu)

2. Pověření: Na čem budu pracovat?

Když se v letech 2021-2022 800 náhodně vybraných občanů shromáždilo během konference o budoucnosti Evropy, výsledek jednání poukázal na to, že je důležité, aby EU a její členské státy „podporovaly evropskou výměnu v různých oblastech, a to jak fyzicky, tak digitálně, včetně vzdělávacích výměn, twinningu, cestování a profesní mobility (včetně mobility učitelů a místních volených politiků)“, a aby do roku 2025 vytvořily inkluzivní evropský vzdělávací prostor, v jehož rámci budou mít všichni občané rovný přístup ke kvalitnímu vzdělávání a celoživotnímu učení, a to i ve venkovských a odlehlých oblastech“.

EU a její členské státy jsou odhodlány podporovat přeshraniční mobilitu ve vzdělávání pro studenty a pedagogy bez ohledu na věk, úroveň vzdělání, původ, zdravotní stav nebo region původu. Evropská komise se proto rozhodla předložit v roce 2023 nový návrh politiky s cílem podpořit mobilitu ve vzdělávání pro všechny občany v Evropském vzdělávacím prostoru – bez ohledu na to, odkud pocházejí nebo kde žijí. EU svolává tento občanský panel a vyzývá jeho účastníky, aby zodpověděli následující otázku:

Jak můžeme dosáhnout, aby se příležitosti pro mobilitu ve vzdělávání staly realitou pro všechny?

Evropská komise by ráda požádala občany o pomoc při zajišťování větší dostupnosti a lepšího povědomí o mobilitě ve vzdělávání v Evropě pro všechny studenty nebo pedagogy. Občané jsou vyzváni, aby určili hlavní překážky mobility ve vzdělávání a to, co je třeba udělat, aby se mobilita stala realitou pro každého. Kromě toho EU vyzývá občany, aby vzali v úvahu následující body:

- potřeba zapojit více skupin studentů a pedagogů, a to zejména osoby s omezenými příležitostmi (z důvodu zdravotního postižení, zdravotních problémů, hospodářských, sociálních, zeměpisných a jiných překážek) a méně mobilní skupiny (jako jsou žáci základních škol a učitelé, uční a stážisté, dospělí studující a pedagogové);
- potřeba zajistit, aby mobilita byla co nejšetrnější k životnímu prostředí výběrem vhodných dopravních prostředků a podporou udržitelných postupů s cílem přispět k boji proti změně klimatu;
- příležitosti a výzvy, které by mohla nabídnout digitalizace (například lepší využívání digitálních platform pro učení, kombinování prezenční a online výuky);
- potenciál vzdělávací mobility pro mezikulturní dialog, aktivní občanství a podporu společných hodnot.

Během zasedání panelu získají občané dostatek informací k tomu, aby mohli pochopit téma, identifikovat překážky a kompromisy a prodiskutovat či stanovit prioritu řešení zaměřených na zvýšení mobility ve vzdělávání v rámci Evropy.

Jako člen občanského rozhodovacího panelu obdržíte více informací z prezentací jednotlivých řečníků. Budete moci diskutovat o kladech a záporech různých řešení, jejich proveditelnosti a jejich významu podle vašich vlastních a společných hodnot.

Výsledkem vaší práce bude seznam doporučení, která budou předána Evropské komisi. Seznam doporučení podpoří práci Komise na návrhu doporučení o mobilitě ve vzdělávání pro Radu EU.

Během prvním zasedání vytvoříte společnou vizi toho, jaká by měla být budoucnost mobility ve vzdělávání v Evropě, a určíte různé cílové skupiny, na které nesmíme zapomenout, aby se mobilita ve vzdělávání stala realitou pro každého.

Díky externím řečníkům hlouběji pochopíte téma a seznámíte se s různými programy a aktivitami, které zahrnuje. Během tohoto zasedání se spolu s ostatními občany podělíte a promluvíte si o potenciálu, ale také o výzvách vzdělávací mobility z hlediska mezikulturního dialogu. Podíváte se také na nové trendy, které mohou ovlivnit mobilitu ve vzdělávání do budoucna, jako jsou například digitální transformace a změna klimatu.

Během druhého zasedání budete stavět na společné vizi, cílových skupinách a vznikajících trendech identifikovaných během 1. zasedání, abyste podrobněji probrali hlavní překážky a výzvy, kterým čelí různé skupiny evropských občanů, pokud jde o mobilitu ve vzdělávání. Pozvání budou různí aktéři působící v oblasti mobility, kteří se s vámi podělí o širokou škálu pohledů na toto téma. To vám umožní lépe posoudit stávající nápady a řešení, které jsou připraveny k diskusi, a identifikovat možnosti zlepšení.

Během třetího, posledního zasedání doladíte svá doporučení pro Evropskou komisi určená ke zvýšení mobility ve vzdělávání v Evropě, tím, že vyberete klíčové oblasti, které je třeba zlepšit, a stanovíte prioritu nejslibnějších řešení pro různé skupiny.

3. Téma: Co potřebuji vědět o mobilitě ve vzdělávání?

Nyní, když jsme si řekli něco více o procesu, pojďme se zaměřit na samotné téma. Tuto shrňující část jsme sestavili, abychom vám pomohli získat základní obraz o tomto mnohočetném tématu. Samozřejmě nemůžeme pokrýt každý aspekt na několika stránkách. Podrobnější informace tedy obdržíte vždy v průběhu panelu. Doufáme, že vám tato sekce poskytne informace, které vám pomohou porozumět prezentacím a přispět k diskusím a aktivitám panelu.

Jaký je politický kontext „mobility ve vzdělávání“?

Evropská unie má více než 35 let zkušeností s podporou programů a strategií pro zvýšení mobility občanů a podporou přeshraničních výměn a spolupráce v oblasti vzdělávání.

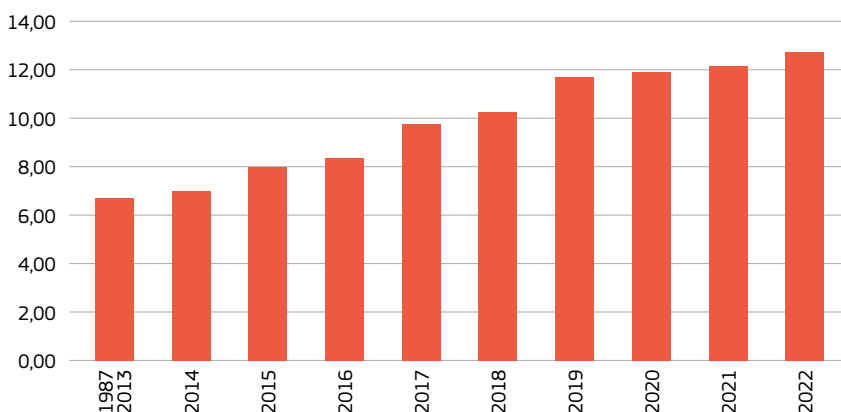
Posílení mobility ve vzdělávání v Evropské unii je klíčovým aspektem politiky EU v oblasti vzdělávání a odborné přípravy. Cílem je podpořit větší mobilitu studentů, učitelů a dalších odborníků v oblasti vzdělávání a odborné přípravy v rámci EU. Tento cíl úzce souvisí s širším cílem EU, kterým je podpora integrovanější a inkluzivnější Evropské unie a podpora konkurenceschopnosti a zaměstnatelnosti občanů EU. EU považuje mobilitu ve vzdělávání za způsob, jak zvýšit vzájemné porozumění, zajistit kulturní výměnu mezi evropskými občany a pomoci jim získat dovednosti a kompetence potřebné v globalizovaném světě. To zahrnuje, mimo jiné, znalost cizích jazyků. Mobilita ve vzdělávání rovněž přispívá k pochopení dalších vzdělávacích systémů, což je základním prvkem soudržnosti vzdělávání a odborné přípravy v Evropě jako jádra Evropského vzdělávacího prostoru.

Mezi těmito aktivitami EU je Erasmus+ hlavním programem EU na podporu vzdělávání, odborné přípravy, mládeže a sportu v Evropě.

- Hlavním rysem programu je podpora tzv. „mobility ve vzdělávání“, což je pobyt v zahraničí po určitou dobu ve **vzdělávacím prostředí**, například na univerzitě, ve škole nebo dokonce v podniku.
- Program je otevřen široké škále **účastníků**, jako jsou vysokoškolští studenti, studenti VOŠ a odborné přípravy, stážisté a učni, žáci, dospělí studující, pedagogičtí a školící pracovníci, mladí lidé a pracovníci s mládeží nebo sportovní trenéři.
- Mobilita ve vzdělávání jim dává možnost vycestovat do zahraničí na studijní pobyt, pracovní stáž nebo výměnu mládeže, rozvíjet své znalosti, dovednosti (včetně znalosti cizích jazyků) a zaměstnatelnost.

MOBILITA V RÁMCI PROGRAMU ERASMUS+ V MILIONECH

(zdroj: Výroční zpráva o programu Erasmus+ za rok 2021, s. 17)

KUMULATIVNÍ OBDOBÍ MOBILITY V RÁMCI PROGRAMU ERASMUS+, VŠECHNY AKCE, STUDENTI A ZAMĚSTNANCI

(celkový počet započatých výjezdů za rok v milionech od roku 1987, údaje pro rok 2022 jsou zatím předběžné)

Evropská komise plánuje přijmout opatření, která umožní všem studujícím, pedagogům a zaměstnancům snadněji přecházet mezi jednotlivými systémy vzdělávání a odborné přípravy fungujícími v různých zemích, a učinit tak z možnosti studia v zahraničí pro každého spíše standard než výjimku. Cílem nové iniciativy je zvýšit příležitosti ke studiu v zahraničí v rámci EU pro všechny, ve všech odvětvích (základní vzdělávání, VOŠ a odborná příprava, vysokoškolské vzdělávání, vzdělávání dospělých, mládež a sport) a to na všech úrovních formálního, neformálního a informálního vzdělávání.

S přihlédnutím k doporučením tohoto občanského panelu Komise navrhne, jak překonat překážky a poskytnout pobídky ke zlepšení přístupu k nadnárodní mobilitě ve vzdělávání a jak řešit nový vývoj ve vzorcích vzdělávání. Zvláště zajímavé jsou flexibilnější, smíšené a virtuální formáty učení, jakož i potřeba udržitelnějšího cestování, chování a postupů.

Role EU a členských států

Evropská unie disponuje doplňujícími kompetencemi v oblasti politiky vzdělávání, odborné přípravy mládeže a sportu, což znamená, že její role v rámci spolupráce mezi členskými státy v těchto oblastech je podpůrná. EU rovněž usiluje o podporu uznávání kvalifikací a o rozvoj společných norem kvality vzdělávání. Kromě toho EU poskytuje finanční prostředky na iniciativy v těchto oblastech prostřednictvím různých programů a iniciativ, jako je program Erasmus+. EU však nemá pravomoc vydávat právní předpisy v oblasti vzdělávání ani v jiných oblastech, neboť to je v pravomoci členských států.

Formální, neformální a informální vzdělávání: Jaké jsou rozdíly?

FORMÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ	NEFORMÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ	INFORMÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ
Plánované a strukturované učení (cílem aktivit, kterými se studenti zabývají, je učení podle osnov) se odehrává ve vzdělávacích systémech za účelem získání diplomu nebo titulu.	Plánované a strukturované učení probíhá v rámci vyučovaných předmětů. Zahrnuje workshopy, semináře a konzultace, stejně jako soukromé lekce a veřejné otevřené online kurzy za účelem rozvoje dovedností a schopností.	Učení, které probíhá přirozeně (na rozdíl od plánovaného a strukturovaného způsobu) jako součást různých činností (např. digitální dovednosti rozvíjené prostřednictvím volnočasových aktivit).

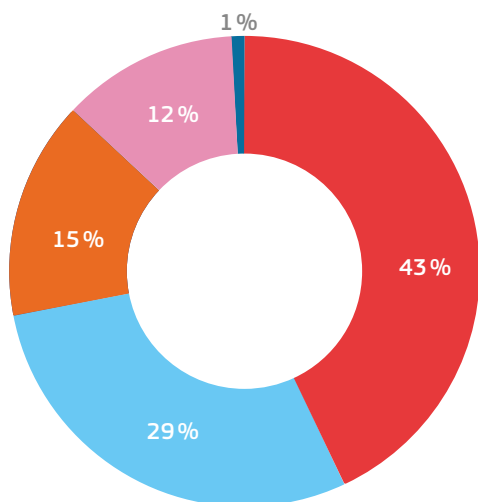
¹ Osoby pracující s mladými lidmi na podporu jejich rozvoje pomocí neformálních a nekonvenčních metod

Jaké jsou různé typy mobility ve vzdělávání?

Když lidé přemýšlejí o mobilitě ve vzdělávání, mají tendenci přemýšlet o mladých lidech, kteří jdou na výměnu v rámci svého vysokoškolského studia. Vzdělávací mobilita je však mnohem širší pojem, který zahrnuje všechny studenty a pedagogy.

MOBILITA V RÁMCI PROGRAMU ERASMUS+ PODLE OBORU

(zdroj: Výroční zpráva o programu Erasmus+ za rok 2021, s. 29)

MOBILITA V ROCE 2021 PODLE OBORU

Zaměstnanci ve školním vzdělávání nebo vzdělávání dospělých se mohou například zapojit do činností souvisejících s příležitostmi k mobilitě ve vzdělávání, jako je stínování pracovních míst (pozorování), absolvování kurzů a výuka nebo účast na přeshraniční odborné přípravě. To znamená, že učitelé mohou získat jedinečné zkušenosti a řídit se širším souborem postupů, aby zlepšili svůj vlastní způsob výuky nebo organizace učení.

Dalším příkladem je možnost mobility ve vzdělávání, která je k dispozici také pro studenty v oblasti odborného vzdělávání a přípravy (OVP), což je poskytování dovedností a znalostí souvisejících s konkrétní ekonomickou činností, povoláním nebo řemeslem, o které má student nebo zaměstnanec zájem. Mobilita v odborném vzdělávání a přípravě může studentům poskytnout zdokonalení odborných dovedností, které usnadní jejich zaměstnatelnost a podpoří rozvoj jejich dovedností v oblasti cizích jazyků, sociálních kompetencí a kulturního povědomí.

Tyto příklady dokládají, že mobilita ve vzdělávání není jen příležitostí pro mladé lidi během studia, ale také pro starší a zkušenější pracovníky. **Různé typy mobility ve vzdělávání** lze shrnout takto:

- 1. mobilita studentů:** Jedná se o pohyb žáků škol, studentů VOŠ a odborné přípravy a vysokoškolských studentů mezi vzdělávacími institucemi v rámci EU nebo mimo ni. To může zahrnovat studijní programy v zahraničí, výměnné programy a další formy mezinárodního studia;
- 2. mobilita učitelů a zaměstnanců:** Jedná se o pohyb učitelů a jiných odborníků v oblasti vzdělávání a odborné přípravy mezi vzdělávacími institucemi v rámci EU nebo mimo ni. To může zahrnovat výměnné programy pro učitele, stínování pracovních pozic (učení se na pracovišti, kdy jednotlivec tráví čas pozorováním a prací po boku zkušenějšího kolegy) a další formy profesního rozvoje, zahrnuje to také sportovní trenéry (zaměstnance sportovních organizací, především na místní úrovni).
- 3. mobilita učňovské přípravy a stáží:** jedná se o pohyb mladých lidí mezi podniky nebo organizacemi v rámci EU nebo mimo ni za účelem učňovské přípravy nebo stáží;
- 4. mobilita ve vzdělávání dospělých:** jedná se o pohyb dospělých studujících za účelem účasti na formálních a neformálních vzdělávacích činnostech;
- 5. neformální a informální mobilita mládeže:** týká se především výměn mládeže a mobility pracovníků s mládeží;
- 6. online a virtuální mobilita:** Jedná se o využívání digitálních technologií k usnadnění mobility, jako jsou online kurzy, virtuální výměny a jiné formy distančního vzdělávání.

Přirozeně, příležitost ke vzdělávacím mobilitám se liší v závislosti na nabízené vzdělávací činnosti. Každý typ mobility má své specifické rysy, cíle a cílové skupiny. Celkové ambice této příležitosti však zůstávají stejné: zlepšit výsledky učení, zvýšit kompetence v oblasti cizích jazyků, zvýšit mezikulturní povědomí a zlepšit povědomí o různých přístupech k učení a sdílení osvědčených postupů.

95% účastníků je spokojeno nebo **velmi spokojeno** se svou mobilitou

99% by zkušenost doporučilo

78% si zlepšilo svou **znalost** cizích jazyků

87% uvádí, že **cizí jazyky** jsou důležité

75% si myslí, že mají lepší **kariérní příležitosti**

76% má **lepší představu** o své budoucí kariéře

83% by chtělo pracovat v **mezinárodním prostředí**

89% respondentů si více uvědomuje **evropské hodnoty**

73% se více zajímá o **evropská témata**

64% se cítí více **evropsky**

si myslí, že si
vyvinuli lepší
89% **povědomí**
o **toleranci**

Jaké přínosy můžeme očekávat od zvýšení mobility ve vzdělávání?

V doporučeních z Konference o budoucnosti Evropy účastníci jasně doporučili, aby byly podporovány a zpřístupňovány příležitosti k mobilitě ve vzdělávání ve všech členských státech bez ohledu na věk, úroveň vzdělání, zázemí a finanční prostředky. Z toho vyplývá, že prioritou je zajistit mobilitu ve vzdělávání pro všechny evropské občany.

Mobilita ve vzdělávání je silnou hnací silou zvyšování kvality vzdělávacích institucí a odborné přípravy a organizací a stran zapojených do neformálního a informálního vzdělávání a práce s mládeží. Mobilita ve vzdělávání může posílit mezikulturní kompetence a občanskou participaci. Účastníci se nejen učí z materiálů, které studují, ale také z praxe zapojování se do přeshraničních aktivit. Přeshraniční zkušenost aktivně přispívá k pozitivním postojům k EU a k rozvoji evropské identity. Plány Evropské komise na podporu rozšiřování mobility ve vzdělávání povzbudí členské státy k tomu, aby zkušenosti s mobilitou považovaly za cennou součást všech způsobů vzdělávání a odborné přípravy. Členské státy mohou začlenit možnost mobility do programů vzdělávání a odborné přípravy, včetně učení se prací, jako jsou praxe/stáže a učňovské vzdělávání.

Prvním krokem v tomto směru, rozšíření oblasti působnosti programu Erasmus na období 2021-2027, bude umožnit více

lidem využít cennou dobu vzdělávání a odborné přípravy v zahraničí a získat díky tomuto procesu znalosti, dovednosti a kompetence. Erasmus by měl rovněž přispět k podpoře inkluzivnějších², ekologičtějších, digitálně připravených a vyvážených forem mobility ve vzdělávání.

Iniciativa bude mít rovněž pozitivní dopad na další internacionalizaci, spolupráci a zvyšování kvality institucí vzdělávání a odborné přípravy a organizací a zúčastněných stran zapojených do neformálního a informálního vzdělávání a práce s mládeží.

Stručně řečeno, posílení mobility ve vzdělávání v EU může přinést řadu výhod:

- **Kulturní a jazyková rozmanitost:** Programy mobility vystavují jednotlivce různým kulturám, jazykům a způsobům myšlení, které mohou rozšířit jejich perspektivy a podpořit mezikulturní porozumění;
- **Osobní rozvoj:** Programy mobility mohou být cennou životní zkušeností, která může podpořit osobní růst a sebevědomí;
- **Lepší zaměstnatelnost:** Programy mobility ve vzdělávání mohou jednotlivcům pomoci získat nové dovednosti a znalosti, což jim může zvýšit konkurenceschopnost na trhu práce a zlepšit jejich kariérní vyhlídky;
- **Vytváření sítí a kariérní příležitosti:** Programy mobility mohou jednotlivcům poskytnout příležitosti k setkávání a navazování kontaktů s odborníky z jiných zemí, což může otevřít nové kariérní příležitosti;
- **Mezinárodní spolupráce a porozumění:** Programy mobility mohou podpořit lepší spolupráci a porozumění mezi zeměmi, což může mít pozitivní dopad na politické, hospodářské a sociální vztahy;
- **Zlepšit kvalitu vzdělávání a odborné přípravy:** Zkušenosti s mobilitou mohou pomoci zlepšit kvalitu systémů vzdělávání a odborné přípravy podporou výměny osvědčených postupů a podporou inovací.
- **Přínos k integraci Evropské unie:** Programy mobility mohou podpořit pocit evropské identity, propagovat společné hodnoty EU a napomoci integraci EU.

² Erasmus+ a strategie začleňování a rozmanitosti Evropského sboru solidarity.

Odkaz: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/implementation-guidelines-erasmus-and-european-solidarity-corps-inclusion-and-diversity-strategy>

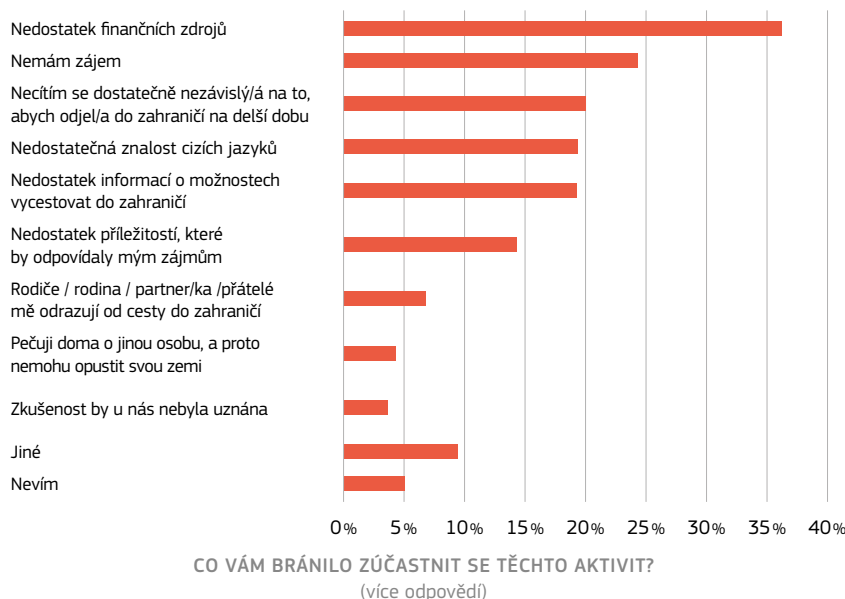
Co může bránit mobilitě ve vzdělávání?

V průzkumu Eurobarometr z roku 2022 o mládeži a demokracii v Evropském roce mládeže pouze 15 % mladých lidí, kteří se zúčastnili průzkumu, uvedlo, že se zúčastnili studia, odborné přípravy nebo učňovské přípravy v jiné zemi EU. Zájem o mobilitu ve vzdělávání je přitom vysoký. Stejný průzkum rovněž zdůraznil, že mladí lidé vidí zlepšení vzdělávání a odborné přípravy, včetně volného pohybu studentů, učňů, žáků atd., ve třech hlavních oblastech, na něž se Evropský rok mládeže zaměřuje. Tak proč ten propastný rozdíl?

Ačkoli se ukázalo, že nadnárodní činnosti v oblasti vzdělávací mobility jsou pro lidi velmi cennou zkušeností, jak získat znalosti, dovednosti a kompetence potřebné pro osobní, vzdělávací a profesní rozvoj, jakož i pro občanskou angažovanost a sociální začlenění, existují významné překážky. Mezi nejvýznamnější zjištěné **překážky mobility ve vzdělávání** patří:

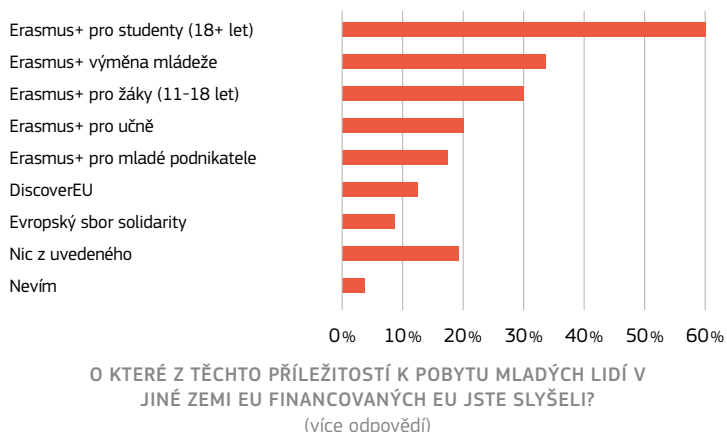
PŘEKÁŽKY, KTERÉ BRÁNÍ MLADÝM OBČANŮM ZAPOJIT SE DO MOBILITY VE VZDĚLÁVÁNÍ

(zdroj: Flashbarometer 502 Shrnutí, 2022, s. 8)

POVĚDOMÍ MLADÝCH OBČANŮ O MOŽNOSTECH MOBILITY VE VZDĚLÁVÁNÍ

(zdroj: Flashbarometer 502 Shrnutí, 2022, s. 10)

Jak bylo uvedeno výše, méně než jeden z pěti mladých lidí v EU absolvoval studium, odbornou přípravu nebo učňovskou praxi v jiné zemi EU. Je to způsobeno širokou škálou překážek. Mezi hlavní překážky patří nedostatek finančních prostředků, potíže s nedostatečnou přípravou na mobilitu (např. absence rozvoje dovedností v oblasti cizích jazyků), jakož i nedostatek povědomí, motivace a podpory pro studenty a pedagogy, aby se zapojili do mobility ve vzdělávání. K dalším překážkám patří nedostatek příležitostí odpovídajících konkrétním zájmům, překážky způsobené zdravotním postižením, administrativní a právní překážky a nekoherentní systémy a opatření ze stran různých členských států EU a úrovně EU.

Tyto překážky se samozřejmě mohou lišit v závislosti na konkrétním typu prováděné činnosti v oblasti mobility ve vzdělávání. Například v zahraničí byla pouze menšina učitelů nižšího sekundárního vzdělávání. Vyučovaný předmět má přitom silný vliv na účast učitelů na mobilitě³. Pokud jde o dlouhodobou mobilitu žáků, existuje řada překážek pro uznávání studijních pobytů v zahraničí, včetně různých politik uznávání, postupů a nejistoty ohledně procesu uznávání.⁴ Studenti vysokých škol naopak vnímají jako velkou překážku mobility finanční zátěž spolu s oddělením od rodiny a přátel⁵. Kromě toho mohou být odrazujícím faktorem případné obtíže při vzdělávání v jiném jazyce, než je vyučovací jazyk domovské instituce.⁶ Podobné problémy se týkají odborného vzdělávání a přípravy. Zejména u učňů brání mobilitě finanční omezení, administrativní zátěž a jazyková bariéra. Kromě toho existují rozdíly v odměňování, zdravotních a bezpečnostních normách a právním postavení učňů. Zaměstnavatelé se také často zdráhají zapojit do mobility a podporovat ji.⁷

Řešení pro zvýšení mobility ve vzdělávání pro jednu skupinu nemusí být stejné jako pro druhou skupinu. Při přemýšlení o způsobech, jak učinit mobilitu ve vzdělávání realitou pro každého, je důležité mít na paměti kontext různých skupin a specifické problémy, kterým čelí.

³ EURYDICE, Učitelé v Evropě: Kariéra, rozvoj a blahobyt, 2021

⁴ Přípravná akce „Síť odborníků pro uznávání výsledků studijních pobytů v zahraničí v rámci všeobecného vyššího sekundárního vzdělávání“ (2019-2021) EAC-2019-0620.

⁵ Projekt EUROSTUDENT. Odkaz: <https://www.eurostudent.eu/>

⁶ „Pokud by předměty v domovské zemi byly vyučovány v jiném než místním jazyce (většinou v angličtině) šance na studium v zahraničí by byla téměř třikrát vyšší“, pilotní průzkum EUROGRADUATE. Odkaz: <https://www.eurograduate.eu/>

⁷ Věci, které umožňují / znemožňují dlouhodobou přeshraniční mobilitu učňů. Důkazy z průzkumů na úrovni zemí a projektů. Odkaz: https://www.cedefop.europa.eu/files/2021-10/3089_en.pdf

Jaké nástroje a přístupy jsou na pořadu dne?

Evropská komise si přeje shromáždit názory občanů a zúčastněných stran na klíčové překážky a pobídky pro mobilitu ve vzdělávání. To Evropské komisi umožní stanovit priority v rámci odstraňování překážek a vytváření pobídek, které občané a zúčastněné strany považují za nejrelevantnější.

Kromě toho by Evropská komise ráda znala vaše názory na to, jak mobilitu ve vzdělávání využít k podpoře ekologické transformace, jak lépe využívat digitální nástroje (např. získat plné výhody plynoucí z flexibilních formátů učení, které kombinují fyzické a virtuální učení a využívání digitálních platform), jakož i na to, jak by mobilita ve vzdělávání mohla být inkluzivnější.

Cílem je, aby se studijní pobyty v zahraničí staly spíše normou než výjimkou. Konkrétněji je třeba zvýšit příležitost ke studiu a výuce v zahraničí v EU i mimo ni pro všechny, nejen pro vybrané skupiny. To zahrnuje různé formy vzdělávání, jako je formální, neformální a informální vzdělávání. Zahrnuje to také různé skupiny, jako jsou učitelé, učni, stážisté, žáci, pracovníci s mládeží a pracovníci s mládeží, dospělí studenti a sportovní pracovníci.

Aby se mobilita ve vzdělávání stala realitou pro každého, bude si to vyžadovat mnoho úsilí a inovativního myšlení. Mezi mnohými věcmi, které potřebujeme řešit, musíme:

- identifikovat překážky bránící mobilitě ve vzdělávání, aby více lidí pociťovalo motivaci a chuť zapojit se do zkušenosti s mobilitou ve vzdělávání;
- poskytnout návod, jak překonat různé překážky ve mobilitě ve vzdělávání, neboť může být snazší poukázat na problémy, než přijít s řešeními, která je vyřeší;
- podporovat mobilitu ve vzdělávání a identifikovat možné pobídky, aby si toho byli vědomi všichni, kteří mohou potenciálně využít příležitosti k mobilitě ve vzdělávání;
- učinit mobilitu ve vzdělávání sociálně inkluzivnější a přístupnější znevýhodněným skupinám, jako jsou osoby se zdravotním postižením a osoby z nízkopříjmového prostředí;
- učinit mobilitu ve vzdělávání šetrnější k životnímu prostředí tím, že se zaměří na udržitelnější cestování, chování a postupy;
- propojit mobilitu ve vzdělávání více s příležitostmi k digitálnímu učení s ohledem na flexibilnější, smíšené a virtuální formáty učení;
- nastavit lepší systém uznávání kvalifikace získané prostřednictvím programů mobility;
- zjednodušit administrativní postupy, aby se jednotlivcům usnadnila účast na programech mobility;
- poskytovat snadno dostupné informace a podporu s cílem pomoci jednotlivcům najít programy mobility a zapojit se do nich;
- podporovat zapojení soukromého sektoru do programů podpory a mobility.

Slovníček nejdůležitějších pojmů naleznete zde:

https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Category:Education_and_training_glossary

08/02/2023: Zahájení veřejné konzultace o budoucnosti mobility ve vzdělávání

Návrh aktualizuje stávající rámec EU pro mobilitu ve vzdělávání, aby studenti mohli snadněji přecházet mezi vzdělávacími systémy a aby podporoval mobilitu ve vzdělávání jako příležitost pro všechny. Hlavní překážky účasti na mobilitě ve vzdělávání a způsoby jejich řešení budou projednány v rámci veřejných konzultací s občany a zúčastněnými stranami, jako jsou studenti, pedagogové, pracovníci ve všech odvětvích vzdělávání a odborné přípravy, pracovníci s mládeží, učni a sportovní pracovníci. Zejména u organizací vysílajících a přijímajících účastníky v oblasti mobility, včetně zaměstnavatelů, je vítána zpětná vazba. Velmi cenné jsou rovněž vstupy od osob s rozhodovací pravomocí, organizací zúčastněných stran a výzkumných pracovníků.

Výzva k předkládání důkazů a dotazník pro veřejné konzultace, které jsou k dispozici ve všech jazycích EU, budou dostupné po dobu 12 týdnů. Jsou přístupné na portálu **Have your Say**.

4. Praktické informace

Těšíme se, že vás budeme moci přivítat na zasedání nové generace evropských občanských panelů, které začne v pátek 3. března v Bruselu v Belgii. Rádi vám zašleme praktické informace pro přípravu vaší cesty a vaší účasti na setkáních. Připomínka:

Dvě zasedání se uskuteční osobně (v Bruselu) a jedno proběhne virtuálně (online):

- **1. zasedání**
3.-5. března
(osobně v Bruselu)
- **2. zasedání**
24.-26. března
(online)
- **3. zasedání**
28.-30. dubna
(osobně v Bruselu)

1. DIETY

Budou vám poskytnuty diety (příspěvek na pokrytí životních nákladů) ve výši 90,00 € na konferenci a den cesty. Diety jsou vypláceny po účasti na setkání na základě prezenční listiny.

2. LOGISTIKA

CESTOVÁNÍ

Možná už máte nebo ještě obdržíte svůj cestovní itinerář a eJízdenku. Máte-li jakékoli další dotazy týkající se cestování, obraťte se na nás na adrese info@futureeu.events

TRANSFERY

Transfery po příjezdu: Po příjezdu na letiště/vlakové nádraží vás uvítají hostesky s uvítací tabulí Next Generation of the European Citizens' Panels (plakát) a doprovodí vás na transfer (autobus). Pokud budete mít s hledáním hostesek problém, zavolejte na tel. č. 00 32 - 478 79 68 53 nebo 00 32 - 478 79 68 63 mezi 7:00 a 21:00

Letadlem: Po vyzvednutí zavazadel na letišti vás provede k uvítacímu stolu v příletovém terminálu, kde na vás budou čekat naše hostesky.

Vlakem: Na nádraží Midi Brusel vás prosíme, abyste se dostavili do kavárny Prêt à Manger, kde na vás budou čekat naše hostesky s uvítací tabulí Conference a listinou.

V Bruselu: Z hotelů do prostor Evropské komise budou organizovány skupinové transfery s kyvadlovou autobusovou dopravou z hotelů do konferenční budovy. Před plánovaným časem odjezdu se prosím dostavte do hlavní haly hotelu. Náš tým vám ukáže

cestu k transferu. Pokud se chcete do prostor Evropské komise dostat sami, oznamte to našemu týmu podpory ještě před odjezdem.

V Bruselu: Ze společenské akce do hotelů. Po skončení zasedání mohou být naplánovány společenské akce a zorganizovány hromadné transfery kyvadlovou dopravou z prostor Evropské komise do místa konání. Po večeři budou organizovány skupinové transfery kyvadlovou dopravou z restaurace do hotelů.

Transfery při odjezdu: Zajistíme transfery zpět na letiště/vlakové nádraží pro všechny účastníky z hotelu, ve kterém jste ubytováni. V hotelové hale bude na nástěnce uveden čas odjezdu.

UBYTOVÁNÍ

Náš tým vás přivítá po příjezdu do hotelu, poskytne vám tištěnou verzi programu a všechny relevantní informace. Byl pro vás rezervován jednolůžkový pokoj se snídaní a bezplatnou Wi-Fi. Zkontrolujte vše ve svém rezervačním e-mailu. Vezměte prosím na vědomí, že všechny doplňky (např. minibar, pokojová služba, telefon, hotelový bar, prádelna, předčasný check-in nebo pozdní check-out atd.) jsou na váš vlastní účet a nejsou pokryty organizátory. Veškeré výdaje navíc prosím uhradte přímo v hotelu.

DŮLEŽITÉ: Oficiální čas příjezdu je 15:00 a čas odjezdu je 12:00 v den odjezdu. Náš personál bude přítomen v hotelu na pomoc v případě potřeby. Pokud přijedete dříve, hotel se vás bude snažit ubytovat co nejdříve podle situace obsazenosti pokojů. Nicméně, může se stát, že budete muset čekat. Zavazadla si můžete nechat uschovat a čekat v hotelové hale.

3. RŮZNÉ

Dress code

Přineste si prosím elegantní neformální oblečení na setkání, teplou bundu a šálu do interiéru a nepromokavý zimní kabát, stejně jako teplé pohodlné boty a deštníky do exteriéru. Teploty v únoru budou pravděpodobně kolem 7 °C a průměrná nízká teplota kolem 4 °C.

Pitná voda

Voda z vodovodu je v Belgii bezpečná k pití. Balená voda nebo filtrovaná voda je k dispozici k zakoupení a bude nabízena během všech setkání, jídel a společenských akcí.

Časové pásmo

Aktuální čas je CET — Středoevropský čas (UTC/GMT +1 hodina).

Turistické informace

Brusel je bohatý na historii, architekturu, gastronomii, kulturu a mnoho dalšího! Pokud jste ubytováni v Bruselu během víkendu, neváhejte navštívit webové stránky regionu Brusel-hlavní město a objevte všechny kulturní aktivity, které jsou k dispozici během vašeho pobytu.

Kontakt

Náš tým se bude skládat z několika osob a hostitelů, kteří budou k dispozici před a po celou dobu jednání. Pokud se při příjezdu setkáte s jakýmkoli potíží, změňte se Vám čas odletu, neváhejte nás kontaktovat na e-mailu: info@futureu.events

Tlumočení

Zasedání bude probíhat ve 24 jazycích díky týmu tlumočnicků. Dodržujte proto tempo a během zasedání nemluvte příliš rychle.

4. PŘÍSTUP DO BUDOVY

Zasedání se bude konat v prostorách Evropské komise v Bruselu. Více informací o přesných budovách a místnostech naleznete v programu. Budova Evropské komise je přístupná pomocí V-passu. Před akcí vám bude zaslán V-pass na váš e-mail. Prosím, nezapomeňte se zaregistrovat prostřednictvím tohoto e-mailu dokončit proces a získat svůj V-pass QR kód. Pokud jste neobdrželi svůj V-pass, kontaktujte nás prostřednictvím e-mailu: info@futureu.events.

Upozorňujeme, že absolvování bezpečnostní kontroly a příchod do zasedací místnosti mohou zabrat 20 minut. Ochranka vás požádá o váš V-pass a občanský průkaz.

Všichni účastníci:

- musí před vstupem do budovy předložit platný cestovní pas nebo občanský průkaz;
- jsou povinni podrobit se bezpečnostním kontrolám ve vstupním prostoru;
- doporučuje se mít pozvánku nebo jakýkoli jiný dokument jasně uvádějící účast (např. registrační e-mail)

5. HELPDESK, PŘÍSTUP NA INTERNET

U vchodu do místností se nachází asistenční služba. Naši kolegové a tým hostesek vám pomohou najít cestu, získat dokumenty nebo zodpovědět další dotazy. Internet je dostupný prostřednictvím Wi-Fi hotspotů, které budou sdíleny v den zasedání.

6. PŘÍSTUPNOST

Prostory Evropské komise jsou pro osoby se zdravotním postižením plně přístupné. Při online registraci prosím uveďte své zvláštní potřeby a naši asistenti se vám budou snažit vyjít maximálně vstříc.

Kdo organizuje tento panel?

Občanský panel pro mobilitu ve vzdělávání organizuje Evropská komise (Generální ředitelství pro komunikaci ve spolupráci s Generálním ředitelstvím pro vzdělávání, mládež, sport a kulturu a Generálním ředitelstvím pro zaměstnanost, sociální věci a sociální začleňování) s podporou VO Europe (hlavní dodavatel) a Missions Publiques, ifok, Deliberativa, Dánskou radou pro technologie a Kantar Public.

Sekci tohoto tématu vytvořil organizační tým za přispění znalostní komise, která zahrnuje následující členy:

Ondřej BÁRTA,

(výzkumný pracovník, Pool of European Youth Researchers and RAY Network, Česká republika)

Gina EBNER,

(generální tajemnice, Evropská asociace pro vzdělávání dospělých (EAEA), Belgie)

Mantas PUPINIS,

(partner a ředitel výzkumu, PPMI, Litva)

Juan RAYÓN GONZÁLEZ,

(předseda, Erasmus Student Network, Brusel)

Mika SAARINEN,

(ředitel, Národní agentura pro Erasmus+, Finsko)

Beatriz TOURÓN,

(poradkyně pro vzdělávání, Ministerstvo školství, Španělsko)

Fabienne METAYER,

Vedoucí oddělení pro koordinaci programu Erasmus+, Generální ředitelství pro vzdělávání, mládež, sport a kulturu, Evropská komise

Giedrius SUDIKAS,

Referent programu Erasmus+, Generální ředitelství pro vzdělávání, mládež, sport a kulturu, Evropská komise

